

Veseljani, Zebot in Skulj so se med sejo parlamenta opozarjali Schauerje, da je povodenj v Dravinski, Savinjski in Savijski dolini napravila tudi Nemcem ogromno škodo, a kako more on glasovati proti. Opozorili so ga tudi na dejstvo, da v »Cillier Zeitung« taji, da bi bil Schauerjev klub kedaj glasoval za kuluk in za zvišane davke, a steno-grafski protokoli govorijo drugače. Schauer je bil ves čas silno potrjen, kajti on je komandiran, da mora glasovati za vsak vladin predlog. Njegovi nemški volilci stoka pod težo novih davkov, a Schauer glasuje za vladu — in za nova bremena — in proti pomoči poškodovanim. To je bridka resnica!

NAROČNINA «SLOV. GOSPODARJA» ZA L. 1924.

«Slovenski Gospodar» stane za celo leto 32 D
za pol leta 16 D
za četrt leta 8 D

Naročnina se pošlje na upravništvo «Slovenskega Gospodarja» v Mariboru.

Najboljše je, da se vsak posluži položnice, ker s tem prihrani sebi in nam poštno stroške. Poštno položnico je treba dobro shraniti.

Tedenske novice.

Poslanec dr. Hohnjec govori v soboto, dne 8. decembra, na Marijin praznik, na političnih zborih v Zrečah in Konjicah. V Zrečah je predpoldne po prvem cerkvenem opravilu občni zbor političnega društva »Straža.« Vspored: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Poročilo poslanca dr. Hohnjeca. Popoldne po večernicah govori isti poslanec na političnem shodu SLS v Konjicah, ki se vrši v hiši okrajne posojilnice.

Krajevne organizacije SLSI Dne 16. decembra t. l. imajo vsi krajevni odbori seje, dne 23. decembra pa imajo vse krajevne organizacije SLS občne zborile. Podrobnosti najdete v okrožnici, ki jo te dni prejmete. Izvedite navodila okrožnice natanko in vestno! — Tajništvo SLS v Mariboru.

Gospod Pucelj nima sreče. Samostojni zemljoradnik Pucelj je začel zopet strašiti po shodih na Slov. Štajerskem. Na državni praznik dne 1. decembra so zbornali samostojni v Maribor nekak protestni shod. Shod je bil tako klavern, da se mu posmihajo celo očetje samostojnih — demokratov. Demokratiki glasili »Jutro« in »Narod« se norčujeta iz Puceljevega shoda v Mariboru, ker je bil tako slabo obiskan. Zadnje nedeljo je poskusil g. Pucelj v spremstvu šentjurskega Drogenika svojo srečo s shodom v Mestinju pri Smehu. G. Pucelj je čakal in čakal na zborovalce iz šmarskega okraja, a jih je našel malo komaj celih 23. Tem 23tim je Pucelj nekaj kvasil, a je bil bridko razočaran, ker je bil razglašen »votlik« shod, a udeležencev pa ni bilo niti za eno omizje. Ta pičila udeležba je g. Pucelja tako grizla, da se ni upal po dnevu skozi šmarje k Drogeniku v St. Jur, ampak se le v temnem mraku, ga je fural Josef Drogenigg k sebi na večerjo — na sedminol!

Mariborske novice. Pri zadnjih nalivih in vsled južnega vremena je tudi Prava pri Mariboru narasla zelo močno, a Maribor je že po svoji naravni legi dobro varovan proti povodnji. — V torek zvečer je prišel po nepredvidnosti pod vlak neki vojak, ki se je vračal iz straže in je hotel domov po železniškem mostu, mesto po cesti. Vlak je nesrečno razdrobil obe nogi in desno roko. — Porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 10. decembra. Tokrat bodo najbrž pred poroto samo trije slučajni in sicer: dva požiga in eden uboj. — Nova zvonolivarna v Mariboru bo začela vlivati zvone okrog 15. t. m.

Iz nepredvidnosti ga je ustrelil. Minulo nedeljo je zahtevalo nepredvidno ravnanje s puško nedolžno smrtno žrtev v Brezno ob Dravi. Sofer znanega lesnega trgovca g. Germuta je nerodno ravnal z nabito lovsko puško, ki se je sprožila in strel je zadel v trebuh zraven stoječega Germutovega mizarja, ki je pol ure za tem umrl.

V Slov. Bistrici se obhaja sv. misijon pod vodstvom č. g. Kitaka. Zadnji pondeljek, ravno na godovni dan gorečega misijonarja, je došel od škofijstva dekret, s katerim je imenovan duhovnim svetovalec. Neumornemu misijonarju in zlatomašniku naše odkritosrčne čestitke.

Zahvala ob priliki blagoslovitve Katoliškega doma v Ormožu. Blagoslovitev Kat. doma v Ormožu je bila za vse krščansko-misleče prireditelje in ljubitelje mladine dan veselja in radosti. V tem novem Kat. domu bomo odslej zborovali, se poučevali, se veselili in naša mladina bode imela svoj dom izobrazbe in razvedrila. Veliko truda in dela je bilo s tem domom in mnogo ga še bo, predno bo sta oba popolnoma dogotovljena. Pred vsem bo potreba za dom nabaviti nov oder, ki bo gotovo drag. Upamo pa, da bodo naši Ormožani in še posebno radodarni okoličani darežljivo prispevali za nabavo novega odra, kakor so tudi radevolje in obilno darovali za zgradbo doma. Vsem onim, ki so pomagali na ta ali oni način pri zgradbi doma, se voditelji gradbe najtopleje zahvalujemo in jim kličemo: Bog platil Bog živi torej vse dobrotnike in ne pozabite na naš Kat. dom, dokler ne bo popolnoma gotov!

Rodbino Pučko v Hermancih je zadela bridka usoda. Umrl jim je njihov od vseh občanov spoštovan oče Mat. Pučko v 68. letu svoje starosti po kratki bolezni. Bil je vzor moža, skrben družinski oče, čislani pri sosedih ter vzgled lahko vsem viničarjem, ker kot tak je zvesto služil celih 68 let le enemu gospodarju. Sožalje žalostni vdovi, njemu pa trajen spomin med občani. Na svidenje gori v nobesih!

Darujte za nove zvone na Oljski gori pri Polzelu! Kdo je ne pozna, lepe gore Oljke s prekrasno romarsko cerkvijo v prijazni Savinjski dolini! Pobožni romarji, veseli izletniki od blizu in daleč kaj radi prihite na Oljko. Nekdaj

jih je klicalo in vabilo ubrano zvonjenje, ki se je mogočno razlegalo po Savinjski in Saleški dolini: »Pridi vrh planin, nižave sin!« A danes, kako žalostno! En zvonik je popolnoma oropan svojih bronastih prebivalcev, v drugem pa jadrkuje en sam zvonček po svojih nesrečnih tovariših in mlo prosi, da bi kmalu dobil vesele, glasne tovariše. Uslišimo njegovo prošnjo! Dobri Polzelani so nabrali za novo zvonjenje na Oljki že lepo svoto, pa vendar še mnogo manj ka. Obračamo se zato na drage nam sosedo v Savinjski in Saleški dolini, na pobožne romarje in vesele izletnike, pri-skočite nam na pomoč z denarnimi prispevki, da se bo v kratkem času zopet razlegalo mogočno zvonjenje iz prijazne gore Oljke. Mili darovi naj se blagovolijo pošiljati na župni urad Polzela.

Novice iz St. Janža pri Velenju. Od nas Sentjanžancv pač redko kedaj širša javnost kaj izve. Takrat, če so volitve, še zleti kakšna strankarska opazka med svet. Sicer je pa brez tega tudi vedno kaj novega med nami, evo torej: Letos se je po dolgem pripravljanju vendar ustanovil odbor za nove zvonove. V ta namen se je nabrala že precejšnja svota in upati smemo, da nas bode vsaj veliki zvon vabil v prihodnji pomladi, ali pa vsaj v poletju gotovo že, iz naših visokih stolpnih lin v prijazen cerkveno na »Peči.« — Ustanovilo se je pred kratkim novo pevsko društvo, mešan zbor z okrog 20 člani, kateri se prav marljivo in vstrajno vežbajo. Za gotov uspeh jamči najbolj njihov delaven in požrtvovalen učitelj g. Belan Schmiedt, nadučitelj iz Dobrne. — Našel se je tudi pri nas nekdo, ki je hotel izvršiti po »Starem zakonu« odkup župniške bere, in dal potrditi svoj nadebudni smoter celo od treh tamkaj v bližini njegovih najbližjih političnih sorodnikov. Prošnji kakor znano se ni ugodilo. Zbog tega tudi škoda za alkohol, kateri je bil možu podarjen za njegov trud že vnaprej. — Razne zanimivosti se opažajo pri naši pošti, katera še do danes drži v osebni radovedne ženske nekdanji staroavstrijski medvojni režim cenzuro. — Ista radovednost se polašča tudi nekaterih, če bodo naši novi pevci postali pevski odsek tukajšnjega Slov. kat. izobraževalnega društva.

Blagoslovitev novih zvonov v Mozirju. Slednjič se je izpolnila tudi nam Mozirjanom vsaj deloma ena najsrčnejših želj. Od trdike Bühl v Mariboru smo dobili dva zvana v skupni teži 1520 kg. Dne 2. decembra jih je blagoslovil g. ravnatelj dr. Anton Jerovšek, ki je imel tudi pridigo in sv. mašo. Naj stoterno Bog poplača vsem, ki so nam pripomogli k temu veselju z darovanjem lesom, z denarjem ali z delom!

Nekaj odgovora. Iz Mozirja poročajo: Vsakega trezno mislečega človeka v Mozirju je bilo sram, ko je čital v »Taboru« tako ostuden dopis iz Mozirja. Ne bi se čudili, ako bi bil dopisnik kak cestni potepuh, a dopis je delo studiranega demokrata. Dopisnik predbaciva slabo občinsko in zasebno gospodarstvo in rabi pri teh običajih najpogostejše izraze. Mozirski demokratje naj pri-mejo sami sebe za nos in se vprašajo: Kedo je zakrivil na občini in med občani 12 let trajajočo tožbo, ki je povzročila tisočake in tisočake stroškov in 12 letni prepri? Pri tej dolgovestni tožbi je občina propadla kljub posredovanju dr. Kalana iz Celja in demokratskega veljaka dr. Kukovca. Nadalje treba vprašati: Kedo je povzročil pri občinskih cestah in ničvrednih kanalih tako ogromne stroške? Kako je bilo stanje občinske blagajne poprej in sedaj?

Prostovoljno gasilno društvo Mislinje, blagoslovljenje gasilnega doma. Prostovoljno gasilno društvo Mislinje je ob ustanovitvi leta 1921 prevzelo od občin St. Ilj in Mislinje gasilski dom. Letos ga je dalo prestaviti na bolj dostopno mesto ter ga je nekoliko povečalo. Dne 18. nov. se je isti slovesno blagoslovil. Ob tej priliki se je v prid društva vršila zvečer pri Rozmanu v St. Ilju pod Turjakom veselica z raznovrstnim sporedom, domače bralno društvo je popoldne vprizorilo burko »Črevljara«, pri obeh sv. mašah pa je bilo v isti namen v cerkvi darovanje, tako da se je s skupnim složnim delovanjem in vsestranskim obiskovanjem prireditve vključilo jako slabemu vremenu nabralo nad 6000 K čistega dohodka. Gradivo za gasilski dom je prebivalstvo prispevalo večinoma brezplačno. S tem je prebivalstvo pokazalo, da razumeva važnost gasilskega društva in obenem dokazalo, kaj se more storiti s složnim in skupnim delovanjem. Bog daj, da bi ta bratska sloga ostala med nami in nas jačile! Z zadovoljstvom beležimo, da so se naše prireditve udeležili tudi: župni načelnik g. dr. Železnikar ter odposlanci sosednih gasilnih društev Slovenjgradec in Vitanje. Vsem, ki so nas podpirali in pripomogli do navedenega vspeha, izreka tem potom najtoplejšo zahvalo: Prostovoljno gasilno društvo Mislinje.

Smrt vzorne mladenke pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Po mukopolni bolezni je izdihnila dne 26. m. m. v bolnici v Zagrebu članica tukašnjega Kat. slov. prosvetnega društva Micka Pratengrazer v bujni mladosti v 18. letu svojo plemenito dušo. Ob njeni prerani smrti žaluje celo prosvetno društvo. Spavaj sladko in na svidenje nad nebeskim svodom!

Kako so zborovali demokratje v Rajhenburgu? Priprost kmet iz Rajhenburga nam poroča: Slučajno sem dobil v roke demokratski Zerjavov časopis »Jutro« in čital ter se smejal poročilu o dobro uspelem shodu demokratske stranke v gostilni Pilih v Rajhenburgu. Ze en dan pred shodom so raznosili demokratski agitatorji vabila s pozivom: Jutri v nedeljo po prvem sv. opravilu vse na shod k Pilihu! Zjutraj po prvi službi božji pa so bili vsi zborovalni prostori nabito prazni in torej je morala demokratska gospoda preložiti shod do pol 10. ure. Ob tem času je prikapljalo nekaj radovednih ljudi in sicer vseh skupaj celih 11. Govornik, demokrat in živinozdravnik Dolfe Ribnikar iz Ljubljane je čakal v posebni sobi na zborovalce. Ribnikar — ta ljubljanska kravja babica — je čakal do 11. ure in običajni gostje, ki se zbirajo v tej gostilni, so brili norca iz potrpežljivosti demokratskega odposlanca. V posebno

sobo k Ribnikarju ni bilo nikogar in moral je ta gospod, ako je hotel kaj povedati, ude svojega žalostnega rojstva prenesti iz posebne gosposke sobe v navadno. Začel je svoj slamnati govor in seveda udaril v svoji živinozdravniški nepremišljenosti po avtonomiji. Ribnikar je pač mislil, da ne poznamo, mi Rajhenburžani parlamentarne politike in demokratskega centralističnega koritarstva, a se je zmotil bridko. Se tisti drobci prisiljenih poslušalcev, katere je imel, mu je svetoval, naj bi rajši prodal svojo centralistično slamo kje v Makedoniji in ob albanski meji, a ne v Rajhenburgu. Ribnikarjeva govorniška slama je še one enajstere poslušalce utrdila v avtonomističnem prepričanju in o celem Rajhenburgu že lahko trdimo tudi za prihodnje volitve, da bo volil kot en mož po programu slovenske avtonomije in bo še mogoče zacvilil v Ribnikarjev kravji rog le še kak učitelj ali zaslepljeno zagriženi uradnik. Tako je bilo pri nas v Rajhenburgu z demokratskim shodom in tako je gotovo tudi po drugod, a seve »Jutro« poroča o nabito »praznih« zborovalnih dvoranah in o burnem pritrdjanju nenavzočih in še ne rojenih demokratov.

Pojasnilo. Radi napada na Cirilovo tiskarno je bil obsojen med drugimi tudi neki Adolf Ogrizek, rodem Mariborčan in črkoslikar v železniških delavnicah. V Mariboru pa je še drug Adolf Ogrizek, trgovski pomočnik in sin veleposestnika Mirka Ogrizek v Erjavcu pri Rogaški Slatini. Ta zadnji Ogrizek nima in ni imel nobenih stikov z Orjuno in tudi ni v nobenem sorodstvu z goraj omenjenim obsojenim napadalcem na tiskarno. Toliko v pojasnilo, da ne bo nedolžni Adolf Ogrizek trpel po nedolžnem od strani nepoučene javnosti.

Gospodarstvo.

Volitve v cenilne komisije za dohodnino. Koncem l. 1923 se mora za žrebom izločiti polovica prvotnega števila voljenih in polovica prvotnega števila imenovanih članov in namestnikov obstoječih cenilnih komisij za dohodnino. Da se izvršijo nadomestne volitve za izločene člane in namestnike, so davčna oblastva sestavila volilne imenike, v katere so po abecednem redu vpisane vse dohodnini zavezane osebe. Ti imeniki bodo v času od 13. decembra do vstetega 20. decembra 1923 ob navadnih uradnih urah v uradnih prostorih davčnih oblastev l. stopnje razgrnjeni na vpogled. Vpogledati smejo imenike samo dohodnini zavezane osebe dotičnega cenilnega okraja. Voliti bodo smele le osebe, ki so vpisane v imenike, in one, ki si izposljujejo vpis v imenike na podstavi reklamacijskega postopanja. Rok za vlaganje reklamacij je določen od 13. do vstetega 20. decembra. Vsak davkoplačevalec sme vložiti reklamacijo le za svojo osebo. Reklamacije se vlagajo pri davčnih oblastvih l. stopnje. Po poteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati volilni imenik še nadalje do vstetega 12. januarja 1924 samo, če se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate izmed volilnih upravičencev. Volitve se bodo vršile v nedeljo, dne 20. januarja 1924. Volilni kraji so sedeži davčnih uradov, v katerih območju stanuje volilec. Volitev bo osebna in ustna z izključitvijo kakršnihkoli pooblastil. Le nedoletniki in osebe pod varstvom morajo izvrševati svojo volilno pravico po zakonitih zastopnikih. Posebne legitimacije in volilne glasovnice se ne razpošiljajo. Voliti se smejo le v dotičnem cenilnem okraju dohodnini zavezane osebe moškega spola, ki so izpolnile 24. leto ter uživajo vse državljanske in politične pravice. Izvoljeni so tisti kandidati, ki dobijo v cenilnem okraju relativno največ glasov. Pritožbe zoper volilno postopanje, odnosno zoper izvršene volitve, se morejo vložiti v osmih dneh po volitvi pri davčnem oblastvu l. stopnje. — To so bistvene točke razglašene delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 23. novembra, objavljenega v »Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo« z dne 30. novembra. Ker cenilne komisije avtonomno določajo o predpisu dohodnine ter so vsled tega velike važnosti, opozarjamo davčne obvezance na velevažne nadomestne volitve v cenilne komisije. Somišljeniki, pred vsem pozor na volilne imenike!

Zapuščinske takse. Po novem zakonu o taksah z dne 25. oktobra 1923 so oproščeni od zapuščinske pristojbine: dediči, kateri se napram zapustniku nahajajo v prvi stopnji krvnega sorodstva, to je otroci in starši, ako vrednost dedščine ne presega 500.000 dinarjev, in to samo tam, kjer je zapustnik umrl potem, ko je zakon od 25. oktobra 1923 stopil v veljavo, to je od dne 15. novembra 1923. — Tako stoji dobesedno v navedenem zakonu.

Kmetijski pouk po deželi, na Štajerskem in v Prekmurju. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici mesca decembra sleden predavanja: V soboto, dne 8. t. m.: 1. Črna pri Prevaljah, predpoldne, o čebelarstvu, Okorn. 2. Podpeca, popoldne, o čebelarstvu, Okorn. V nedeljo, dne 9. t. m.: Polana v Prekmurju, o kmetijstvu, Pavlica. V nedeljo, dne 16. t. m.: 1. Mala Polana v Prekmurju, o kmetijstvu, Vojsk. 2. Murški Petrovci v Prekmurju, o kmetijstvu, Pavlica.

POKRAJINSKA ZVEZA JUGOSLOVANSKIH VINOGRADNIKOV ZA SLOVENIJO

je imela dne 2. t. m. v Narodnem domu v Mariboru svoj ustanovni občni zbor, katerega so se udeležili mnogi delegatje krajevnih vinarskih društev in drugi odlični vinogradniki iz vse Slovenije. Zveza šteje že danes 14 krajevnih organizacij s 838 člani. Želeli je, da bi bil vsak vinogradnik član krajevne organizacije, ki danes obstoje v Mariboru, Ptuj, Smarju, Sv. Boltenku pri Središču, Ormožu, Gornji Radgoni, Brežicah, Ljutomeru, Rogatcu, Novem mestu, Črnomlju, Mokronogu in Krškem, kajti čim močnejša organizacija bo, tim lažje bo braniti ogrožene